

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE CRĂCIUN

Sărbătoarea care aduce cea mai mare bucurie, o bucurie cum o dată pe an o poți simți, este **Crăciunul – Sărbătoarea Sărbătorilor**, care îi adună pe toți, de la mic la mare, tineri și bunici, în sânul familiei.

În trecut, după o perioadă de pregătire spirituală, care se desfășura pe perioada a 40 de zile de post, timp în care satul răsuna de colinde, care vesteau că urmează prăznuirea Nașterii Domnului, oamenii întâmpinau cu mare veselie această sărbătoare.

În lumea satului, universul tradiției, un moment important în viața cetei de flăcăi era alegerea judelui, care organiza ceata și stabilea întinderea repertoriului de colinde și atribuțiile fiecărui fecior.

Tot el se ocupa de alegerea gazdei, de adunarea muzicanților, de numirea crâșmarilor, a supraveghetorilor proviziilor cetei, a casierului și a altor aspecte care țineau de complexitatea cetei de feciori.

La Săcădate, sărbătorile propriu-zise începeau cu Ajunul Crăciunului, fiecare categorie de vârstă fiind ocupată cu propriile pregătiri pentru această sărbătoare.

Astfel, copiii porneau dimineața cu steaua, împărțiți în cete, așa cum era împărțit satul, cu mare grijă să nu treacă pe teritoriul altei cete.

Fig. 1. – „Steaua” (www.wikipedia.ro)

Steaua (fig.1.) era realizată de către cantorul bisericii și era confecționată dintr-o bucată de lemn, care se învârtea ușor și pe care se lipeau tot felul de hârtii colorate și icoane reprezentând Nașterea Domnului.

După aceea, copiii porneau pe la toți vecinii, cunoscuții și rudele apropiate, cântând mai multe colinde: „**Nașterea ta Hristoase**”, „**Trei crai de la răsărit**”, încheiate cu urarea:

Această zi, preasfințită

Și sărbătoare mărită,

Noi dorim ca să vă fie

La mulți ani, cu bucurie.

La mulți ani, s-aveți folos

De nașterea lui Hristos.

Seara, se întorceau la școală, unde învățătorul împărțea darurile: colăcei de casă, mere și nuci, și abia mai recent dulciuri și uneori bani.

Când se însera de-a binelea, venea rândul feciorilor (adolescenții și tinerii necăsătoriți) să vestească Nașterea Domnului prin colindat, împărțiți și ei în cete, la fel cum era împărțit și satul.

Prima oprire era la casa preotului, apoi la oamenii importanți ai satului: dascălul, primarul, notarul – și după aceea, pe rând, se colinda fiecare casă, fără a ocoli vreuna.

Însoțiți de un instrumentist, ceata cânta: „**Azi e seara de Ajun**”, „**Iosif și cu Maria**”, în casele unde locuiau fete mari se cântau cântece specifice: „**Vin feciori**”, „**Prundurele**”, iar în casele unde locuiau fetețe se colinda „**Sub cel verde trandafir**”.

După ce tot satul era colindat, tinerii cu darul primit de la fiecare familie, reveneau la gazdă, intrau în casă și înconjurând masa, cântau de trei ori „**Junii buni**”.

Sărbătoarea Crăciunului continua **dis-de-dimineață**, când clopotele bisericii răsunau chemând sătenii la slujbă, iar la sfârșitul slujbei, se vestea cu bucurie, prin colinde, **Nașterea Domnului**.

A doua zi de Crăciun, după terminarea slujbei, copiii interpretau în biserică o scenetă numită „Irozii” prin care se punea în scenă povestea Nașterii Domnului din timpul împăratului Irod.

Tradiția spune că după aceea, cu mic cu mare, îmbrăcați în haine de sărbătoare, ieșeau în mijlocul satului, unde începea jocul românesc (fig. 2.) și avea loc un alt obicei: „**Udatul**”.

Fig. 2. – Joc tradițional românesc
(sursa: <https://centrulculturalbucovina.ro/>)

Numele i s-a dat, deoarece în timpul jocului din mijlocul satului, o persoană deja stabilită ținea în **mână o** găletușă cu apă, din care îi stropea pe cei din față, de câte ori treceau pe locul de dans. La udat luau parte toate miresele în costume de mireasă, cu o cunună de flori roșii pe cap, în rochie de catifea și în ia tradițională nouă cusută cu fir de mătase (fig. 3.)

Fig. 3. – Mireasă la udat (sursa: <https://ziarulunirea.ro/>)

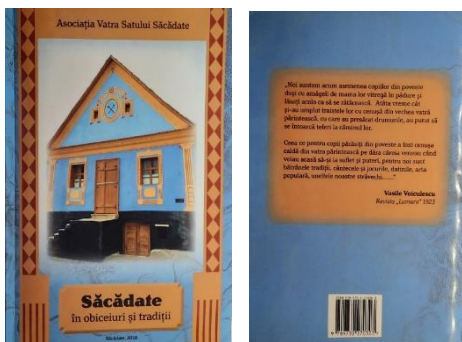
Colindatul continua cu „**Gratulatul**” care avea loc în ajunul sărbătorilor Sfinților Ștefan (27 decembrie), Vasile (1 ianuarie) și Ioan (7 ianuarie) și era adresat celor care purtau nume de sfinți, și erau răsplățiți cu vin și prăjituri.

Sfânta Sărbătoare a Crăciunului reprezintă bunăvoință, iubire, suflete calde și recunoștință, ceea ce menține tradiția adevărată și vie a poporului român.

SĂRBĂTORI LINIȘTITE ȘI FERICITE !!!

Coordonator: Prof. Dr. MISACHEVICI ADRIANA

Realizat de eleva: *CUC DARIA*

Bibliografie:

1. „Săcădate în obiceiuri și tradiții” – Asociația Vatra Satului Săcădate; Săcădate, 2018
2. www.wikipedia.ro
3. <https://ziarulunirea.ro/>